

DWW-001-007313 Seat No. _____

M. S. W. (Sem. III) (CBCS) Examination

May / June - 2015

SWEC-3004.1 : Rural Comm. & Panchayati Raj

Faculty Code : 001

Subject Code : 007313

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- 1 નિબંધાત્મક પ્રશ્નોમાં કોઈ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો : 10
- (1) ગુજરાતમાં પંચાયતીરાજનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.
- (2) ગ્રામસભાની રચના અને તેનું મહત્ત્વ સમજાવો.
- 2 મુદ્દાસર જવાબ આપો : (કોઈ પણ ચાર) 20
- (1) ગ્રામીણ સમુદાયનું મહત્ત્વ.
- (2) ગ્રામીણ ગરીબીનો ખ્યાલ આપો.
- (3) પંચાયતીરાજનું મહત્ત્વ સમજાવો.
- (4) જ્ઞાતિ વિષે નોંધ લખો.
- (5) જિલ્લા પંચાયતીનો ખ્યાલ આપો.
- 3 ટૂંકમાં જવાબ આપો : (કોઈ પણ પાંચ) 10
- (1) ગ્રામ પંચાયતનો અર્થ આપો.
- (2) જિલ્લા પંચાયતનો અર્થ આપો.
- (3) ગ્રામસભા એટલે શું ?
- (4) બળવંતરાય મહેતા કમિટી શાના સાથે સંકળાયેલ છે ?
- (5) તાલુકા પંચાયત એટલે શું ?
- (6) ગ્રામસભા વર્ષમાં કેટલી વખત બોલાવવામાં આવે છે ?

4 એક-બે વાક્યોમાં જવાબ આપો : (કોઈ પણ દસ)

10

- (1) IRDPનું પુરું નામ આપો.
- (2) પ્રો. સુખાત્માના મતે ગરીબીની વ્યાખ્યા આપો.
- (3) ભારતના સભાપર્વના કયા શ્લોકમાં પંચાયતનો ઉલ્લેખ મળે છે ?
- (4) ભારતના તત્કાલીન ગવર્નર લોર્ડ મેયોએ ઈ.સ. ની કઈ સાલમાં ગ્રામ્યસ્તરે સ્થાનિક સ્વશાસનનું સૂચન કર્યું ?
- (5) બંધારણમાં કઈ કલમ અંતર્ગત ગ્રામસભાનો ઉલ્લેખ છે ?
- (6) કેટલી વસ્તી ધરાવતા વિસ્તારમાં જિલ્લા પંચાયતની જોગવાઈ છે ?
- (7) પંચાયતીરાજ માટે પંચમુખી અભિગમ કોણે આપ્યો છે ?
- (8) વિસર્જિત પંચાયતોની ચૂંટણી કેટલા સમયમાં ફરજિયાત કરવી ?
- (9) કેટલી વસ્તી ધરાવતા રાજ્યમાં ત્રિ-સ્તરીય માળખું હોવું ફરજિયાત છે ?
- (10) ભારતના બંધારણીય વડા કોને ગણવામાં આવે છે ?

5 M.C.Q. :

20

- (1) પંચાયતના વહીવટ હેઠળ કેટલા વિષયો આવરી લેવાયા છે ?
(A) 26 (B) 27
(C) 28 (D) 29
- (2) ગામ ન્યાયાલય અધિનિયમ ક્યારે અમલમાં આવ્યો ?
(A) 1998 (B) 2004
(C) 2008 (D) 2010
- (3) તાલુકા પંચાયતમાં 25000ની વસ્તીએ કેટલી બેઠકો વધારવાની જોગવાઈ છે ?
(A) એક (B) બે
(C) ત્રણ (D) ચાર
- (4) સામાજિક ન્યાયસમિતિના નિર્ણયથી નારાજ વ્યક્તિ કેટલા દિવસની અંદર જિલ્લાની સામાન્ય સમિતિને અપીલ કરી શકશે ?
(A) દસ દિવસ (B) ત્રીસ દિવસ
(C) સાઠ દિવસ (D) નેવું દિવસ

- (5) ગ્રામપંચાયતની રચના બંધારણની કઈ કલમ હેઠળ કરવામાં આવી છે ?
- (A) 40 (B) 41
(C) 42 (D) 43
- (6) કેટલી વસ્તી સુધી ગ્રામપંચાયતની રચના થાય છે ?
- (A) 15000 (B) 20000
(C) 30000 (D) 40000
- (7) પંચાયતી રાજનું અસ્તિત્વ કઈ કમિટીના અહેવાલ બાદ આવ્યું ?
- (A) બળવંતરાય મહેતા સમિતિ
(B) પી. કે. યુગન સમિતિ
(C) એલ. એમ. સિંઘવી સમિતિ
(D) જી. બી. કે. રાવ સમિતિ
- (8) જિલ્લા પંચાયતની મુદત કેટલા વર્ષની હોય છે ?
- (A) 2 (B) 3
(C) 4 (D) 5
- (9) પંચાયતી શાસન પદ્ધતિને કેટલા સ્તરે વહેંચવામાં આવી છે ?
- (A) 2 (B) 3
(C) 4 (D) 5
- (10) સરપંચ પોતાનું રાજનામું કોને મોકલી આપે છે ?
- (A) પંચાયત મંત્રી (B) તાલુકા પંચાયત
(C) ઉપસરપંચ (D) તાલુકા વિકાસ અધિકારી
- (11) કયા બંધારણીય સુધારાથી ગામડામાંથી શહેરમાં સંક્રાંતી પામતા વિસ્તારો માટે નગર પંચાયતોની રચના કરવામાં આવી છે ?
- (A) 73 (B) 62
(C) 74 (D) 63
- (12) ગુજરાતમાં તાલુકા પંચાયતની બેઠક સામાન્ય રીતે કેટલા સમયે ભરવાની જોગવાઈ છે ?
- (A) દર 2 માસે (B) દર 4 માસે
(C) દર 3 માસે (D) દર 5 માસે

- (13) 73મો બંધારણીય સુધારો શેની સાથે જોડાયેલો છે ?
- (A) પંચાયતી રાજ (B) શિક્ષણ
(C) કન્યાઓ (D) એક પણ નહીં
- (14) 73મો બંધારણીય સુધારો ક્યારે અમલી બન્યો ?
- (A) 1993 (B) 1994
(C) 1995 (D) 1996
- (15) પંચાયતીરાજનો અમલ સૌપ્રથમ કયા રાજ્યમાં થયો હતો ?
- (A) હરિયાણા (B) બિહાર
(C) ગુજરાત (D) રાજસ્થાન
- (16) પંચાયતીરાજ શબ્દ કોણે આપેલ છે ?
- (A) જવાહરલાલ નહેરુ (B) ગાંધીજી
(C) વિનોબા ભાવે (D) સરદાર પટેલ
- (17) પંચાયતોના સર્વાંગી વિકાસ માટે ગુજરાત સરકારે કઈ યોજના કાર્યરત કરેલ છે ?
- (A) સ્વશક્તિ પરીયોજના (B) તીર્થ ગ્રામ યોજના
(C) સંકલિત યોજના (D) એક પણ નહીં
- (18) પંચાયતની મિટિંગ દર માસે કેટલીવાર મળવી જોઈએ ?
- (A) 1 (B) 2
(C) 3 (D) 4
- (19) ગ્રામ પંચાયતની પ્રથમ બેઠકની તારીખ કોણ નક્કી કરે છે ?
- (A) સરપંચ (B) તલાટી
(C) ઉપસરપંચ (D) એક પણ નહીં
- (20) DRDA કોના વિકાસ માટે કામગીરી કરે છે ?
- (A) ગામડા માટે (B) નગર માટે
(C) આદિવાસી માટે (D) એક પણ નહીં